

Gaziantep Milletvekili Celâl Doğan'ın, 7.1.1932 Gün ve 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun 28 nci Maddesi ile Aynı Kanunu Değiştiren 1.9.1956 Gün ve 6846 Sayılı Kanununun 3 ncü Maddesi ile Değiştirilen 60 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasına Bir (c) Bendi Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/675)

Millet Meclisi Başkanlığına

1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun 28 nci maddesinin değiştirilmesi ve 60 ncı maddesinin birinci fıkrasına bir bent eklenmesine ilişkin yasa teklifimiz ilişikte sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerini arz ederim.

Gaziantep Milletvekili
Celâl Doğan

G E R E K Ç E

1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun 25, 27, 33 ve 58 nci maddeleri Hükümet tarafından sevk edilen ve Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşmesi tamamlanan tasarı ile günün koşullarına uygun bir değişikliğe tabi tutulmuştur. Ne var ki, yapılan değişiklik uygulamada zaman zaman karşılaşılan bazı güçlükleri ve gereksinimi gidermediğinden sözkonusu kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve ek yapılması zorunlu bulunmaktadır.

Bu nedenle 1918 sayılı Kanununun 28 nci maddesinin değiştirilmesi ve 60 ncı maddesinin 1 nci fıkrasına bir bent eklenmesine dair kanun teklifi getirilmiş bulunmaktadır.

1. 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun 28 nci maddesinde «İçlerinden velev biri olsun memnu silahlı olarak kaçakçılık yapan şahısların her biri hakkında yukarıki maddelerde yazılı cezalar iki katı olarak hükmolunur» denilmektedir. Anılan maddede sözü edilen «velev bir» deyimini bu maddenin yalnız toplu ve teşekkül halindeki kaçakçılık suçları için ağırlaştırıcı neden olarak zorunlu kılınmıştır. Oysa kaçakçılığın bir tek kişi tarafından silahlı olarak ve hatta güvenlik kuvvetleriyle müsademeye girmek suretiyle işlenmesi halinde uygulamada 28 nci maddedeki ağırlaştırıcı neden uygulanmamaktadır.

Öte yandan aynı maddede yer alan «memnu silah» deyimini ateşli silahlar hakkındaki kanun kapsamına göre tüm silahları içermektedir.

Yargıtayın kökleşmiş içtihatlarında belirtildiği üzere «memnu silah» deyimini ise Türk Ceza Kanununun 265 nci maddesinde belirtilen silahları kapsamaktadır. Sözkonusu 265 nci maddede gösterilen memnu silah deyimini tüm ateşli silahları örneğin namlu uzunluğu 15 cm. den kısa olan tabancaları kapsam içine almaktadır. Bunun yanında 265 nci madde kapsamına kasatura, süngü, kılıç, mızrak ve namlu uzunluğu 25 cm. yi geçen tek veya çift yüzü ve sivri uçlu her türlü kesici aletler girmektedir.

Maddede yapılan değişiklikle kaçakçılık suçlarının işlenmesinde kolaylaştırıcı bir etken olan tüm ateşli silahlar 28 nci madde kapsamına alınırken, niteliği itibarıyla kullanılması pek olağan olmayan ya da ateşli silahlar gibi etkisi bulunmayan bıçak ve benzeri aletler madde kapsamından çıkarılmıştır.

Uygulamanın ortaya çıkardığı çelişkileri gidermek ve kaçakçılıkla mücadelede caydırıcılığı sağlamak amacıyla 28 nci maddenin değiştirilmesi zorunlu görülmüştür.

2. 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun 2 nci maddesinde ihbarla yükümlü olan, 3 ncü maddesinde ise bu olayları men ve takip ve tahkik ile görevli olan kişiler gösterilmektedir. Öte yandan 60 ncı maddenin 1 nci fıkrasının (b) bendine göre kaçağı haber veren ve tutanlara ikramiye ödeneceği hükme bağlanmıştır. Uygulamada ise kaçağı ihbarla yükümlü olan kişilere her hangi bir ikramiye verilme-

mektedir. İkramiye ihbar yükümlüğü olmayan kişilere muhbir ikramiyesi olarak 3 ncü maddede sayılı kaçakçılığın men ve takip ve tahkik ile yükümlü olanlara da müsadir ikramiyesi olarak verilmektedir.

Öte yandan 2 nci maddenin 2 nci fıkrasında sayılan kişiler ihbar yükümlülüğü yanında gerektiğinde kaçakçılık eylemlerini men, takip ve tahkik ile bizzat yükümlü tutulmaktadır. 3 ncü maddedeki men ve takip ve tahkik ile yükümlü olanlara ikramiye öngörüldüğü halde 2 nci maddenin ikinci fıkrasında sayılanların bu kişilerle birlikte men ve takip ve tahkik görevi yapmaları halinde ikramiye verilmemesi uygulamada adaletsizliklere yol açmaktadır. Örneğin bir kaçakçılık olayını takip eden ve kaçakçıyı eşyası ile birlikte yakalayan bir bekçi ikramiyeden yararlanamamakta buna karşın bekçinin yakaladığı kaçak olayına birlikte el koyan ve suç zaptını imzalayan bir polis memuru müsadir ikramiyesinden yararlanmaktadır.

Uygulamadaki bu adaletsizliği gidermek ve görevleri kaçakçılıkla mücadelede teşvik etmek amacıyla 60 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinden sonra (c) bendi eklenmesi zorunlu görülmüştür.

3. Kanunun yayımına ilişkindir.
4. Kanunun yürütülmesine ilişkindir.

Adalet Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/675
Karar No. : 82

8 . 2 . 1979

Millet Meclisi Başkanlığına

Gaziantep Milletvekili Celâl Doğan'ın, 7 . 1 . 1932 gün ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun 28 nci Maddesi ile Aynı Kanunu Değiştiren 1 . 9 . 1956 gün ve 6846 sayılı Kanununun 3 ncü maddesi ile değiştirilen 60 ncı maddesinin birinci fıkrasına bir (c) Bendi Eklenmesine Dair Kanun Teklifi, Adalet Bakanlığı temsilcilerinin de katılımıyla Komisyonumuzda incelenip görüşüldü.

1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun bazı maddeleri daha önce Komisyonumuzdan geçen ve Millet Meclisi Genel Kurulunda da görüşülmesi tamamlanan bir tasarı ile değiştirilmiş ve günün koşullarına uygun hale getirilmiştir. Bu değişikliklere paralel olarak aynı kanunun diğer bazı maddelerinin de yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Bu ihtiyacı karşılamak amacıyla hazırlanmış bulunan teklifin tümü Komisyonumuzca uygun bulunarak maddelerin incelenmesine geçilmiştir.

1 nci çerçeve madde ile 1918 sayılı Kanununun 28 nci maddesinde yapılan değişiklik, tek kişi tarafından silahlı olarak yapılan kaçakçılığa bu maddenin ağırlaştırıcı nedeninin uygulanmasına olanak sağlayacağından ve kaçakçılık suçlarının işlenmesinde çok sık olarak kullanılan tüm ateşli silahları madde kapsamına alacağından;

2 nci çerçeve madde ile 1918 sayılı Kanununun değişik 60 ncı maddesinin birinci fıkrasına eklenen (c) bendi, kaçakçılık olayını takip eden ve kaçakçıyı yakalayanlara ikramiye dağıtımında adaletsizliği gidereceğinden ve görevlileri kaçakçılıkla mücadeleye teşvik edeceğinden;

Aynen kabul edilmiştir.

Keza, yürürlük ve yürütme maddeleri olan 3 ve 4 ncü maddeler de aynen benimsenmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına arz edilmek üzere saygıyla sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı

Ankara

İsmail Hakkı Köylüoğlu

Çorum

Mustafa Kemal Biberöglü

Kırşehir

Doğan Güneşli

Başkanvekili

Antalya

Galip Kaya

Erzincan

Lütfi Şahin

Kastamonu

Hilmi Dura

Sözcü

Kahramanmaraş

Mehmet Yusuf Özbaş

İmzada bulunamadı.

Kahramanmaraş

Hüseyin Doğan

Uşak

M. Selahattin Yüksel

Zonguldak

Burhan Karaçelik

Zonguldak

Köksal Toptan

GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ CELÂL
DOĞAN'IN TEKLİFİ

7.1.1932 Gün ve 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun 28 nci Maddesi ile Aynı Kanunu Değiştiren 1.9.1956 Gün ve 6846 Sayılı Kanununun 3 ncü Maddesi ile Değiştirilen 60 ncü Maddesinin Birinci Fıkrasına Bir (c) Bendi Eklenmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun 28 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 28. — İçlerinden vevle biri olsun ateşli silahlı olarak kaçakçılık yapan şahısların her biri hakkında yukarıki maddelerde yazılı cezalar iki kat olarak hükmolunur.

Kaçakçılığın ateşli silahlı tek kişi tarafından işlenmesi halinde dahi yukarıki fıkra hükmü uygulanır.

MADDE 2. — 7.1.1932 gün ve 1918 sayılı Kanununun 1.9.1956 gün ve 6846 sayılı Kanununun 3 ncü maddesi ile değiştirilen 60 ncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (c) bendi eklenmiştir.

c) Mahalle ve köy muhtarları ve ihtiyar heyeti azaları, mahalle ve kır, orman bekçileri ve köy korucuları; kaçakçılık fiillerini men, takip ve tahkik ile mükellef memurlarla birlikte kaçağı yakalamaları halinde (b) bendinde yazılı ödemelerden yararlanırlar.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

7.1.1932 Gün ve 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun 28 nci Maddesi ile Aynı Kanunu Değiştiren 1.9.1956 Gün ve 6846 Sayılı Kanununun 3 ncü Maddesi ile Değiştirilen 60 ncü Maddesinin Birinci Fıkrasına Bir (c) Bendi Eklenmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Teklifin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.